

II. ČASŤ¹

I. VŠEOBECNE

- 1. ZFK: Je možné, aby mal orgán verejnej správy nastavené kontrolné listy k ZFK tak, že na nich budú uvedené všetky vyjadrenia podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z., pričom zamestnanec vykonávajúci ZFK vždy ponechá len jedno relevantné vyjadrenie alebo postačuje, aby bolo na kontrolnom liste uvedené len jedno z vyjadrení podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. v jeho pozitívnom a negatívnom variante?**

Na kontrolnom liste môžu byť uvedené všetky 3 vyjadrenia, je však potrebné, aby zamestnanec vykonávajúci ZFK vždy vybral, resp. určil len jednu z možností, napr. „finančnú operáciu alebo jej časť je možné vykonať“, pričom všetky ostatné možnosti je potrebné prečiarknuť. Orgán verejnej správy však môže mať nastavený kontrolný list aj tak, že na ňom, s ohľadom na finančnú operáciu alebo jej časť, bude mať zamestnanec vykonávajúci ZFK na výber napr. len vyjadrenie „finančnú operáciu alebo jej časť je/nie je možné vykonať“, pričom nehodiace sa prečiarkne.

- 2. ZFK: Meno a priezvisko ktorého zamestnanca sa uvádza na doklade (krycom liste) pri potvrdzovaní vykonania ZFK podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. v prípade zastupovania zodpovedného, resp. vedúceho zamestnanca? Uvádza sa meno a priezvisko zamestnanca, ktorý zastupuje oprávneného zamestnanca a vykonáva ZFK, alebo meno a priezvisko oboch osôb, t. j. zastupovaného zamestnanca aj zastupujúceho zamestnanca?**

Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. platí, že osoby, ktoré vykonávajú ZFK, potvrdia jej vykonanie na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou uvedením svojho mena a priezviska, podpisu, dátumu vykonania ZFK a uvedením jedného zo zákonných vyjadrení. To znamená, že osoba, ktorá v súlade s internými pravidlami orgánu verejnej správy zastupuje zamestnanca oprávneného na vykonanie ZFK (napr. štatutárny orgán, vedúceho zamestnanca alebo zodpovedného zamestnanca) a vykonáva ZFK, potvrdí vykonanie ZFK uvedením svojho mena a priezviska a ďalšími zákonnými náležitosťami. Uvedeným nie je dotknutá možnosť uvádzať na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou aj iné údaje nad rámec zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. je možné, aby bolo na krycom liste „predtlačené“ meno a priezvisko zodpovedného zamestnanca a vedúceho zamestnanca a v prípade ich zastupovania je potrebné k ich menu a priezvisku doplniť meno a priezvisko zamestnanca, ktorý skutočne vykoná ZFK v pozícii zastupujúceho zamestnanca. Spôsob výkonu práv a povinností zastupujúceho zamestnanca počas zastupovania zamestnanca oprávneného na vykonanie ZFK, vrátane podpisových pravidiel, pravidiel vyplýva z interných predpisov orgánu verejnej správy.

- 3. ZFK: Občianske združenie získalo účelový príspevok od orgánu verejnej správy. Je toto občianske združenie povinné vykonávať ZFK?**

Povinnosť vykonávať ZFK sa vzťahuje na orgány verejnej správy definované v § 2 písm. f) zákona č. 357/2015 Z. z. Pokiaľ naplňa občianske združenie túto definíciu, je povinné vykonávať ZFK vždy vo vzťahu ku každej finančnej operácii alebo jej časti, ktorou je príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií, právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy, t. j. aj vo vzťahu k účelovému príspevku získanému od iného orgánu verejnej správy.

Vo vzťahu k subjektu, ktorým je miestna akčná skupina (MAS), sa uplatňovanie uvedenej povinnosti vyznačuje špecifikami bližšie vymedzenými v otázke č. 6 v časti II.

- 4. ZFK: Je potrebné, aby subjekt vykonával ZFK aj vo vzťahu k činnostiam, ktoré vykonáva v rámci svojej podnikateľskej činnosti?**

V spojení s vyššie uvedeným zdôvodnením k otázke č. 3 v časti I. uvádzame, že povinnosť vykonávať finančnú kontrolu podľa zákona č. 357/2015 Z. z. je závislá od skutočnosti, či je daný subjekt orgánom verejnej správy podľa § 2 písm. f) zákona č. 357/2015 Z. z. Za splnenia zákonom ustanovených podmienok teda charakter činností, v rámci ktorých orgán verejnej správy finančné operácie realizuje, nemá vplyv na povinnosť uloženú zákonom č. 357/2015 Z. z. vykonávať jednotlivé typy finančnej kontroly.

- 5. ZFK: Aké vyjadrenie podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. je relevantné uvádzať pri ZFK finančnej operácie, ktorou je príjem verejných financií na účet, resp. do pokladne orgánu verejnej správy?**

Zákon č. 357/2015 Z. z. nešpecifikuje, ktoré z vyjadrení podľa § 7 ods. 3 je potrebné použiť pre konkrétne finančné operácie. V prípade príjmu verejných financií je odporúčané použiť vyjadrenie „finančnú operáciu je/nie je možné vykonať“.

---

¹ Predmetný dokument sumarizuje najčastejšie sa opakujúce otázky vzťahujúce sa na aplikáciu ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. predložené po nadobudnutí účinnosti zákona č. 372/2018 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 177/2018 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

6. ZFK: Aký dátum je podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. potrebné uvádzať na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou pri finančnej operácii, ktorou je príjem verejných financií? Dátum, kedy boli verejné financie pripísané na účet orgánu verejnej správy alebo dátum, kedy relevantné osoby orgánu verejnej správy vykonali ZFK?

Osoby vykonávajúce ZFK uvádzajú na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. o. i. dátum vykonania ZFK. Z uvedeného teda vyplýva, že je potrebné uviesť ten dátum, kedy sa reálne ZFK vykonala, pričom dátumy nemusia byť pri jednotlivých osobách vykonávajúcich ZFK totožné.

7. ZFK: Môže mať orgán verejnej správy nastavený výkon ZFK spôsobom, že štatutárny orgán orgánu verejnej správy na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou uvedie „súhlas“/„nesúhlas“ s danou finančnou operáciou alebo jej časťou?

Pokiaľ ide o vyjadrenie „súhlasu“/„nesúhlasu“ s finančnou operáciou, takéto vyjadrenie je potrebné odlišovať od vykonania a potvrdenia vykonania ZFK. ZFK sa overuje vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. na príslušných stupňoch riadenia, pričom osoby, ktoré ZFK vykonali, jej výkon potvrdia na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou, a to spôsobom ustanoveným v § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. Ak má orgán verejnej správy interne nastavený postup, v rámci ktorého štatutárny orgán, resp. iný zamestnanec orgánu verejnej správy, vyjadruje následne po vykonaní a potvrdení vykonania ZFK relevantnými zamestnancami ešte svoj postoj k realizácii danej finančnej operácii alebo jej časti, takýto „súhlas“/„nesúhlas“, alebo iná forma schválenia/neschválenia realizácie finančnej operácie alebo jej časti, uvedený na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou, nie je v rozpore so zákonom č. 357/2015 Z. z. Takýto „súhlas“/„nesúhlas“ je nad rámec zákona č. 357/2015 Z. z. a nemožno ho stotožňovať s vykonaním, resp. potvrdením vykonania ZFK.

8. ZFK: Kedy je relevantné, aby osoby vykonávajúce ZFK uviedli na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou vyjadrenie „poskytnuté plnenie je/nie je potrebné vymáhať, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala“?

Vyjadrenie „poskytnuté plnenie je/nie je potrebné vymáhať“ je možné použiť, ak ide o finančnú operáciu alebo jej časť, ktorá už bola vykonaná, a teda nie je možné hovoriť o jej pokračovaní, resp. o jej vykonaní. V praxi môže ísť napríklad o zúčtovanie zálohových platieb alebo preddavkov – verejné financie boli poskytnuté, t. j. finančná operácia sa už vykonala, avšak pri zúčtovaní sa napr. identifikuje nesúlad s určitou skutočnosťou podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., na základe čoho je potrebné časť alebo všetky verejné financie vrátiť. V takomto prípade osoby vykonávajúce ZFK uvedú pozitívny variant vyjadrenia „je potrebné vymáhať poskytnuté plnenie“. Ďalším príkladom môže byť situácia, kedy sa identifikuje neplnenie podmienok, za ktorých boli verejné financie v minulosti poskytnuté s podmienkou udržania napr. 5 rokov – verejné financie boli poskytnuté, t. j. finančná operácia sa už vykonala, avšak zistil sa nesúlad s určitou skutočnosťou podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. podmienky poskytnutia nie sú dodržiavané, na základe čoho je časť/všetky poskytnuté verejné financie neoprávnené a je potrebné ich vrátiť. V takomto prípade opäť osoby vykonávajúce ZFK uvedú pozitívny variant vyjadrenia „je potrebné vymáhať poskytnuté plnenie“.

Výrok „nie je potrebné vymáhať poskytnuté plnenie“ uvedú osoby vykonávajúce ZFK napr., ak orgán verejnej správy poskytujúci verejné financie vykonal na základe medializovanej kauzy FKnM u povinnej osoby, ktorej poskytuje verejné financie, pričom touto kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky. T. j. výstupom z FKnM bude správa bez zistených nedostatkov. Súčasne, keďže orgán verejnej správy nezistil nedostatky, pri výkone ZFK skonštatuje „dovnútra – pre seba“ súlad finančnej operácie so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. a osoby vykonávajúce ZFK uvedú vyjadrenie „poskytnuté plnenie nie je potrebné vymáhať“.

9. ZFK: Je orgán verejnej správy povinný vykonávať ZFK vo vzťahu k dobropisu, ktorým dochádza k vráteniu mylnej platby vykonanej orgánom verejnej správy? Ak áno, aké vyjadrenie podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. majú uviesť osoby vykonávajúce ZFK?

Tzv. „mylná platba“ predstavuje finančnú operáciu vo forme nesprávneho použitia verejných financií orgánom verejnej správy a dobropis „mylnej platby“ predstavuje finančnú operáciu vo forme vrátenia nesprávne použitých verejných financií, čo v praxi predstavuje pre orgán verejnej správy príjem verejných financií. Orgán verejnej správy je povinný vykonať vo vzťahu k danému príjmu ZFK podľa zákona č. 357/2015 Z. z., pričom sa odporúča, aby osoby vykonávajúce ZFK uviedli pozitívny alebo negatívny variant vyjadrenia podľa § 7 ods. 3 písm. a), resp. b) zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. „finančnú operáciu alebo jej časť možno/nemožno vykonať“, resp. „vo finančnej operácii alebo jej časti možno/nemožno pokračovať“.

10. ZFK: Predstavuje interná smernica/interný riadiaci akt orgánu verejnej správy právny úkon podľa § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z., a teda je orgán verejnej správy povinný vykonať ZFK pred schválením/vydaním/podpisom takejto internej smernice/interného riadiaceho aktu?

Právnym úkonom sa podľa Občianskeho zákonníka rozumie prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Interné smernice, interné riadiace akty, resp. iné interné metodické dokumenty sú internými predpismi najmä organizačného/metodického/riadiaceho charakteru, ktorými sa vymedzujú základné pravidlá, metódy, prostriedky, postupy atď. v danej oblasti. Vydanie internej smernice/interného riadiaceho aktu nenapĺňa definíciu právneho úkonu, a teda vydanie internej smernice/interného riadiaceho aktu nie je finančnou operáciou pre účely zákona č. 357/2015 Z. z.

11. ZFK: Je orgán verejnej správy povinný vykonať ZFK vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade škody spôsobenej zamestnancom na majetku štátu?

Vo veci náhrady škody spôsobenej zamestnancom na majetku štátu je finančnou operáciou - príjem verejných financií orgánom verejnej správy. Nie je teda nevyhnutné vykonávať ZFK osobitne vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade škody spôsobenej zamestnancom na majetku štátu. Uvedeným však nie je dotknutá povinnosť vykonať ZFK vo vzťahu k relevantným úkonom, ktoré sa na toto rozhodnutie viažu, napr. návrh na rozhodnutie o náhrade škody, zaúčtovanie pohľadávky voči zamestnancovi, dohoda o spôsobe náhrady škody, dohoda o zrážkach z platu, príjem verejných financií v prospech orgánu verejnej správy. Je potrebné individuálne posúdiť charakter jednotlivých úkonov, a to v kontexte povinnosti orgánu verejnej správy ZFK overovať hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť finančných operácií alebo ich častí (v danom prípade „príjmu verejných financií“) pred ich uskutočnením, v ich priebehu a až do ich konečného vysporiadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí.

Obdobne je potrebné postupovať aj vo vzťahu k rozhodnutiu orgánu verejnej správy o prebytočnosti/neupotrebitelnosti majetku štátu. Finančnú operáciu v tomto prípade predstavuje (plánované/očakávané) vyradenie majetku ako iný úkon majetkovej povahy. Totožne je teda potrebné individuálne posúdiť charakter konkrétnych úkonov predchádzajúcich i nasledujúcich vyradeniu majetku štátu a tieto v prípade relevancie overiť ZFK.

12. ZFK: Je orgán verejnej správy povinný vykonať ZFK pri vyradení majetku, ktorý má nulovú účtovnú hodnotu? Ak áno, aká finančná hodnota má byť v tomto prípade uvedená pri potvrdení vykonania ZFK?

Vzhľadom na skutočnosť, že vyradenie majetku predstavuje pre orgán verejnej správy finančnú operáciu - iný úkon majetkovej povahy, je potrebné v súvislosti s vyradením majetku vykonať ZFK, a to bez ohľadu na účtovnú hodnotu daného majetku. Zákon č. 357/2015 Z. z. nerozoznáva, resp. nestanovuje limity pre finančné operácie, ktorých prekročenie by podmieňovalo povinnosť orgánu verejnej správy vykonať, resp. nevykonať ZFK. Zároveň dávame do pozornosti, že ZFK sa overujú skutočnosti uvedené v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., ktoré sú relevantné pre danú finančnú operáciu alebo jej časť, pričom osoby vykonávajúce ZFK potvrdia jej vykonanie na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou spôsobom upraveným v § 7 ods. 3 uvedeného zákona (t. j. uvedením svojho mena a priezviska, podpisu, dátumu vykonania ZFK a jedného zo zákonných vyjadrení). Z uvedeného vyplýva, že zákon č. 357/2015 Z. z. nevyžaduje pri potvrdení vykonania ZFK uvádzanie účtovných hodnôt overených finančných operácií.

13. ZFK: Je skladová inventúra finančnou operáciou podľa zákona č. 357/2015 Z. z., a to právnym úkonom? Ak sa pri skladovej inventúre zistia rozdiely, je orgán verejnej správy povinný vykonať ZFK? Ak áno, kedy?

Podľa § 29 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov účtovná jednotka overuje inventarizáciu, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Inventúra zase predstavuje úkon slúžiaci k preukaznosti účtovníctva, t. j. slúži k overeniu, či subjekt naozaj disponuje takým majetkom a záväzkami ako vykazuje v účtovníctve, pričom jej samotným vykonaním ešte nedochádza k zmene stavu majetku. Inventúra, rovnako ako inventarizácia ako taká nepredstavuje finančnú operáciu podľa § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. Inventúrny súpis a inventarizačný zápis sú účtovnými záznamami o overení skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, prípadne o výsledku porovnania skutočného stavu so stavom v účtovníctve podľa zákona o účtovníctve. Vzhľadom na uvedené inventúra ani inventarizácia nepodlieha výkonu ZFK. Avšak, ak sa ich vykonaním zistia rozdiely, napr. sa zistí, že je potrebné vyradiť určitý majetok orgánu verejnej správy, vyradenie majetku už predstavuje pre orgán verejnej správy finančnú operáciu (iný úkon majetkovej povahy), ktorá podlieha ZFK.

14. ZFK: Je potrebné vykonávať ZFK vo vzťahu k rozpočtovým opatreniam?

Rozpočtové opatrenie (presuny rozpočtových prostriedkov, povolené prekročenie limitu výdavkov a viazanie rozpočtových prostriedkov), upravené v zákone č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, spravidla nenapĺňa definíciu finančnej operácie alebo jej časti podľa § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. Rozpočtové opatrenie je inštitút, na základe ktorého dochádza k úprave schváleného rozpočtu. Týmto upozorňujeme, že aj keď rozpočtové opatrenie samo osebe nepodlieha overeniu ZFK, nie je dotknutá povinnosť orgánu verejnej správy vykonať ZFK v prípade, ak sa v súvislosti s rozpočtovým opatrením vyskytla alebo vyskytne skutočnosť/úkon, ktorý predstavuje finančnú operáciu alebo jej časť. V praxi môže ísť napríklad o situáciu, kedy vznikla potreba upraviť schválený rozpočet napr. v nadväznosti na vykonanú ZFK, ktorou sa zistil nesúlad finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťou podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. orgán verejnej správy nemal dostatok verejných financií v schválenom rozpočte na realizáciu finančnej operácie alebo jej časti.

Rozpočtové opatrenie môže zároveň predstavovať skutočnosť podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. skutočnosť, súlad s ktorou orgán verejnej správy overuje finančnú operáciu alebo jej časť, ak je to relevantné. Napríklad, orgán verejnej správy bol navýšený rozpočet, t. j. nastal príjem verejných financií, vo vzťahu ku ktorému je potrebné vykonať ZFK. Jednou zo skutočností podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., súlad s ktorou sa príjem verejných financií (ako finančná operácia) v rámci ZFK overí, je aj schválené rozpočtové opatrenie.

15. ZFK: Akým záznamom je potrebné preukázať vykonanie ZFK pri bankových poplatkoch, ktoré sú účtované na základe bankových výpisov?

Vykonanie ZFK možno potvrdiť priamo na bankovom výpise, ako doklade súvisiacom s finančnou operáciou, ktorý sa vystavuje za určité obdobie. Vykonanie ZFK však môže byť potvrdené aj na akomkoľvek inom doklade súvisiacom s finančnou operáciou, t. j. krycí list, resp. súhrnný krycí list, spisový obal, atď.

16. ZFK: Je potrebné na žiadosti zamestnanca o poskytnutie príspevku na rekreáciu vykonať ZFK? Nestačí ju vykonať na účtovnom doklade súvisiacom s výplatom príspevku v rámci mzdových výdavkov?

Poskytnutie príspevku na rekreáciu predstavuje podľa § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. finančnú operáciu, pričom orgán verejnej správy je podľa § 7 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z. povinný ZFK overovať vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 uvedeného zákona. Orgán verejnej správy vykonáva ZFK vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti a nie vo vzťahu k dokladu/dokumentu/listine, na ktorom je finančná operácia zachytená (t. j. nie vo vzťahu k žiadosti zamestnanca). Vzhľadom na skutočnosť, že ZFK predstavuje inštitút, ktorý má zabezpečiť predchádzanie vzniku nedostatkov pri hospodárení orgánu verejnej správy s verejnými financiami, teda najmä to, aby orgán verejnej správy nevstupoval do takých záväzkov, na ktorých plnenie nemá alebo nebude mať dostatok finančných prostriedkov, je potrebné ZFK vykonať po predložení žiadosti o poskytnutie príspevku na rekreáciu, avšak ešte pred samotným vyplatením verejných financií. Je na zväžení orgánu verejnej správy, akým spôsobom si nastaví výkon ZFK a na akom doklade budú osoby vykonávajúce ZFK potvrdzovať súlad finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.

17. ZFK: Je potrebné vykonávať ZFK aj vo vzťahu k pracovným zmluvám, a to v nadväznosti na skutočnosť, že podľa § 6 ods. 4 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. orgán verejnej správy finančnou kontrolou overuje súlad finančnej operácie alebo jej časti so zmluvami uzatvorenými orgánom verejnej správy, pričom v príslušnej poznámke 15) v § 6 ods. 4 písm. d) odkazuje na „Napríklad Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov“ a neodkazuje výslovne na Zákonník práce?

Ustanovenie § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. určuje skutočnosti, ktorých súlad sa overuje vo vzťahu k danej finančnej operácii alebo jej časti a nie skutočnosti, ktoré predstavujú finančnú operáciu alebo jej časť, t. j. skutočnosti, ktoré je potrebné overovať finančnou kontrolou. Finančnou operáciou je v danom prípade pracovná zmluva, t. j. právny úkon, pričom v rámci ZFK je potrebné overiť jej súlad s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. Overenie súladu pracovnej zmluvy so skutočnosťou podľa § 6 ods. 4 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. je relevantné v prípade, ak uzatvorenie pracovnej zmluvy, resp. podmienky pracovnej zmluvy vyplývajú alebo súvisia s inou zmluvou uzatvorenou na základe Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka alebo iného právneho predpisu. Overenie súladu pracovnej zmluvy so Zákonníkom práce vyplýva z § 6 ods. 4 písm. c) zákona č. 357/2015 Z. z., podľa ktorého orgán verejnej správy overuje o. i. súlad finančnej operácie alebo jej časti s osobitnými predpismi, t. j. napríklad so Zákonníkom práce.

18. ZFK: Kedy je potrebné vykonať ZFK v prípade predvolaní svedkov, ktorí majú v rámci súdneho konania nárok na vyplatenie svedočného?

Svedočné sa vypláca až na základe uplatneného nároku svedka, pričom jeho priznanie podlieha vydaniu rozhodnutia (na základe splnenia zákonom stanovených podmienok) toho, kto daného svedka predvolal. ZFK je potrebné vykonať až v čase, kedy nadobúdajú záväznosť práva a povinnosti vyplývajúce z takéhoto rozhodnutia, t. j. až po nadobudnutí právoplatnosti takéhoto rozhodnutia, nakoľko až vtedy je možné hovoriť o „pripravovanej“ finančnej operácii, ktorou bude použitie verejných financií.

19. ZFK: Je potrebné vykonávať ZFK k výdajkám, ktorými sa potvrdzuje vydanie určitého tovaru zo skladu orgánu verejnej správy zamestnancovi orgánu verejnej správy? Ide v danom prípade o použitie verejných financií alebo ide o iný úkon majetkovej povahy?

Orgán verejnej správy vykonáva ZFK vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti podľa § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. a nie vo vzťahu k dokladu/dokumentu/listine, t. j. ZFK sa nevykonáva vo vzťahu k výdajke, avšak výdajka môže predstavovať doklad, na ktorom sa vykonanie ZFK potvrdí podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. V nadväznosti na uvedené je potrebné skúmať, či výdaj tovaru zo skladu predstavuje finančnú operáciu.

Vydanie tovaru zo skladu zamestnancovi orgánu verejnej správy, ktorý ho bude následne používať na služobné/pracovné účely (napr. mobilný telefón, notebook, varná kanvica) nepredstavuje použitie verejných financií a iný úkon majetkovej povahy podľa § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z., nakoľko nedochádza k „presunu“ majetku orgánu verejnej správy. Daný tovar naďalej zostáva majetkom orgánu verejnej správy. Inú situáciu predstavuje prípad, keď orgán verejnej správy vydá tovar zo skladu napr. v nadväznosti na predaj takéhoto tovaru inému subjektu, resp. jeho spotrebu (napr. kancelársky papier). V takomto prípade je potrebné vykonať ZFK, nakoľko tu už dochádza k zníženiu majetku orgánu verejnej správy, t. j. dochádza k inému úkonu majetkovej povahy.

Zároveň uvádzame, že k použitiu verejných financií dochádza už v čase nákupu tovaru, a je teda potrebné vykonať ZFK aj vo fáze, kedy orgán verejnej správy uhrádza faktúru za daný tovar ako aj v čase príjmu tovaru na sklad (tento úkon predstavuje súčasne aj iný úkon majetkovej povahy).

20. ZFK: Je potrebné vykonávať ZFK na žiadankách na prepravu, na základe ktorých dochádza k vyúčtovaniu spotreby pohonných látok?

V prípade žiadaniek na prepravu finančnú operáciu predstavuje použitie verejných financií na pohonné hmoty, resp. iné výdavky súvisiace s použitím služobného motorového vozidla na danú jazdu, resp. všetky výdavky súvisiace s pracovnou cestou. ZFK sa vykonáva vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti a nie vo vzťahu k dokumentom, t. j. napr. žiadanke na prepravu. Uvedeným však nie je dotknuté, že takáto žiadanka na prepravu môže predstavovať doklad súvisiaci s finančnou operáciou alebo jej časťou, na ktorom bude potvrdené vykonanie ZFK.

Skutočnosti, ktoré sa overujú v čase vypracovania žiadanky na prepravu sa vzťahujú k časti finančnej operácie, resp. sú relevantné pre finančnú operáciu v danom čase. Preto nie je potrebné vykonávať ZFK samostatne k predmetnej časti finančnej

operácie (použitie verejných financií na pohonné hmoty – formou overenia na žiadanke na prepravu), ak sú relevantné skutočnosti už raz overené v príslušnej fáze finančnej operácie, t. j. napr. v čase vypracovania cestovného príkazu. Je na orgáne verejnej správy, aby si nastavil, v ktorej fáze finančnej operácie sa overia relevantné skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., a teda určité skutočnosti môžu byť overené ZFK aj v čase vypracovania žiadanky na prepravu. V prípade, ak sa pracovná cesta, resp. cesta služobným motorovým vozidlom neuskutočňuje v nadväznosti na cestovný príkaz, musí byť ZFK vykonaná najneskôr v čase vypracovania a schválenia žiadanky na prepravu, nakoľko táto predstavuje „prípravný úkon“, v nadväznosti na ktorý dôjde k použitiu verejných financií.

21. ZFK: Je obec, ako orgán verejnej správy, povinná vykonávať ZFK pri vydávaní rozhodnutia o vyrubení dane za psa, dane z nehnuteľnosti a pod.? A ako majú orgány verejnej správy pristupovať k výkonu ZFK vo vzťahu k iným typom rozhodnutí, napr. rozhodnutiu o udelení licencie, rozhodnutiu o udelení povolenia na určitú činnosť a pod. ?

Vo vzťahu k povinnosti výkonu ZFK v prípade rozhodnutí vydaných orgánom verejnej správy je podľa zákona č. 357/2015 Z. z. východiskovým kritériom existencia/neexistencia finančnej operácie, ktorou sa na účely uvedeného zákona rozumie príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií, právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy (§ 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z.). Orgán verejnej správy ako orgán aplikácie práva realizuje svoju zákonom zverenú právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach konkrétne určených subjektov výlučne individuálnymi právnymi aktmi. Rozhodnutie o vyrubení dane, o udelení licencie/povolenia na určitú činnosť vydané orgánom verejnej správy ako také predstavuje individuálny právny akt, ktorým sa zakladá, mení, ruší alebo autoritatívne overuje konkrétne právo a právne povinnosti subjektov určených individuálne. Z toho plynie, že takýto typ rozhodnutia orgánu verejnej správy nepredstavuje právny úkon, a teda ho nezaraďuje medzi finančné operácie podľa zákona č. 357/2015 Z. z. Z uvedeného dôvodu nie je potrebné, aby orgán verejnej správy vykonal ZFK vo vzťahu k takémuto rozhodnutiu. Uvedeným však nie je vylúčená existencia finančnej operácie, ktorá súvisí/vyplýva z daného rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Typickým príkladom je rozhodnutie o vyrubení daní; z pohľadu ZFK takéto rozhodnutie nepredstavuje finančnú operáciu, tou je však príjem verejných financií v podobe dane. Tu sa odporúča sledovať, kedy toto nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť, a teda kedy nadobúdajú záväznosť práva a povinnosti z neho vyplývajúce. Až v tomto momente, t. j. v momente kedy vzniká určitá „pohľadávka“ (nárok na budúci príjem) je potrebné vykonať ZFK, nakoľko až v tomto momente začína finančná operácia, ktorou je očakávaný príjem verejných financií. ZFK je zároveň potrebné vykonať aj v čase, kedy dôjde k prijatiu verejných financií na účet, resp. do pokladne orgánu verejnej správy.

Obdobne aj v prípade rozhodnutia o udelení licencie/povolenia na určitú činnosť je potrebné skúmať existenciu súvisiacej finančnej operácie podľa zákona č. 357/2015 Z. z. Ak takej niet, orgán verejnej správy nie je povinný vykonať ZFK. Vydaníu takeého typu rozhodnutia spravidla predchádza úhrada správneho poplatku žiadateľom, ktorá predstavuje príjem verejných financií, t. j. finančnú operáciu podľa zákona č. 357/2015 Z. z. Orgán verejnej správy, ktorý tieto verejné prostriedky prijíma, je povinný vykonať ZFK tohto príjmu verejných financií. Orgán verejnej správy, ktorý síce nie je príjemcom týchto verejných financií, avšak v procese vydania rozhodnutia overuje zaplatenie správneho poplatku (tzv. spotrebúva eKolk) je tiež povinný vykonať ZFK. Spotrebovanie eKolk (v rámci ktorého je overená jeho platnosť, účel, výška, identifikácia poplatníka a pod.) ako iný úkon majetkovej povahy predstavuje totiž finančnú operáciu podľa zákona č. 357/2015 Z. z.

22. AFK: Ustanovenie § 8 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z. určuje, že AFK vykonávajú osoby uvedené v § 7 ods. 2., tzn. tie isté osoby, ktoré vykonávajú ZFK. Je potrebné, aby AFK bola úplne zhodná so ZFK, čo sa týka osôb (počet a obsadenie osôb)?

Je nevyhnutné, aby boli dodržané ustanovenia zákona č. 357/2015 Z. z. pokiaľ ide o určenie, ktoré osoby majú vykonať ZFK a AFK, t. j. pri ZFK aj AFK je potrebné dodržať „princíp kontroly 4 očí“ pri zabezpečení, že jedna z osôb vykonávajúcich ZFK a AFK je štatutárny orgán, resp. ním určený vedúci zamestnanec. Nie je však nevyhnutné, aby ZFK a zároveň AFK vykonali tie isté fyzické osoby. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že ZFK (kontrola „do vnútra“ orgánu verejnej správy) a AFK (kontrola „navonok“ voči inej osobe, ktorej orgán verejnej správy poskytuje/poskytol verejné financie) sa v tom istom čase overuje tá istá finančná operácia a berúc do úvahy, že pri ZFK aj AFK sa overujú relevantné skutočnosti uvedené v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., ZFK a AFK spravidla vykonávajú tí istí zamestnanci orgánu verejnej správy za účelom predídenia duplicitnému vykonávaniu úloh.

23. AFK: Povinnej osobe bol zaslaný návrh správy z AFK, ktorý obsahoval 3 nedostatky. Povinná osoba predložila v stanovenej lehote námietky voči týmto nedostatkom, pričom oprávnená osoba preverila opodstatnenosť týchto námietok a vyhodnotila, že voči 2 nedostatkom sú námietky neopodstatnené a vo vzťahu k tretiemu nedostatku je potrebné vykonať ešte podrobnejšie preverenie. Vzhľadom na skutočnosť, že je potrebné bezodkladne prijať opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku, je možné v nadväznosti na jeden vypracovaný a zaslaný návrh správy vypracovať dve čiastkové správy?

V uvedenom prípade je možné postupovať tak, že oprávnená osoba skončí časť AFK, v súvislosti s ktorou je ukončené preverovanie opodstatnenosti námietok (t. j. je prijatý záver, že podané námietky sú neopodstatnené), čiastkovou správou z AFK. Podľa § 22 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z. sa čiastková správa môže vypracovať o. i. aj v prípade, ak je potrebné skončiť AFK v časti finančnej operácie alebo v časti AFK, resp. ak je potrebné bez zbytočného odkladu prijať opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a odstrániť príčiny ich vzniku. Podľa § 22 ods. 6 zákona č. 357/2015 Z. z. je zaslaním čiastkovej správy skončená tá časť AFK, ktorej sa čiastková správa týka. Vo vzťahu k časti AFK, v súvislosti s ktorou je ešte potrebné vykonať podrobnejšie preverenie opodstatnenosti námietok, je potrebné postupovať obdobne (t. j. po tom, ako bude preverenie opodstatnenosti námietok ukončené), a teda skončiť túto časť AFK zaslaním čiastkovej správy povinnej osobe.

24. FKnM: Kedy a čím začína FKnM u tretej osoby a aký dokument je výsledným dokumentom z takejto kontroly?

FKnM sa podľa § 9 zákona č. 357/2015 Z. z. u tretej osoby nevykonáva. Tretia osoba je podľa § 20 ods. 2 písm. a) zákona č. 357/2015 Z. z. „osoba, ktorá je vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti dodávateľom výkonov, tovarov, prác alebo služieb, alebo akákoľvek iná osoba, ktorá má informácie, doklady alebo iné podklady, ktoré sú potrebné na výkon finančnej kontroly alebo auditu, ak ich poskytnutiu nebráni osobitný predpis“. Tretia osoba teda poskytuje len informácie alebo podklady, ktoré sú dôležité pre posúdenie skutočností na úrovni povinnej osoby. V prípade vzniku potreby vyžadovať súčinnosť od tretej osoby v rámci FKnM, oprávnená osoba vopred oznámi tretej osobe termín začatia (z tohto pohľadu termín, kedy bude oprávnená osoba vyžadovať súčinnosť tretej osoby) a cieľ výkonu FKnM, teda FKnM vykonávanej na úrovni povinnej osoby. Taktiež platí, že oprávnená osoba je povinná preukázať sa tretej osobe poverením na vykonanie FKnM, ktorým sa rozumie poverenie na vykonanie FKnM voči povinnej osobe (nie tretej osobe), a na jej požiadanie umožniť nahliadnutie do preukazu totožnosti alebo služobného preukazu. Nakoľko vo vzťahu k tretej osobe sa FKnM nevykonáva, nevypracováva sa vo vzťahu k nej ani žiaden výsledný dokument z takejto kontroly.

25. PROCES: Určuje si povinná osoba sama, aké opatrenie prijme na nápravu zisteného nedostatku a na odstránenie príčin jeho vzniku, keďže od 1. 1. 2019 oprávnená osoba je oprávnená navrhnúť k zistenému nedostatku iba odporúčanie?

Oprávnená osoba podľa zákona č. 357/2015 Z. z. navrhuje k zistenému nedostatku odporúčanie na jeho nápravu a na odstránenie príčin jeho vzniku. Povinná osoba je však povinná ku každému nedostatku prijať relevantné opatrenie, ktoré by malo korešpondovať s navrhnutým odporúčaním. Dôvodom, prečo oprávnená osoba navrhuje odporúčanie a nie konkrétne opatrenia, je skutočnosť, že povinná osoba najlepšie pozná svoje interné procesy, a zároveň možnosti pre nápravu nežiaduceho stavu, a preto by mala byť ponechaná istá miera rozhodovania o prijatí adekvátneho opatrenia na povinnej osobe. To, či povinná osoba prijala relevantné opatrenia je overované oprávnenou osobou v nadväznosti na povinnou osobou predložený písomný zoznam prijatých opatrení. Oprávnená osoba je následne oprávnená overiť aj splnenie prijatého opatrenia.

26. PROCES: Môže oprávnená osoba vyžadovať predloženie dokladov od tretej osoby, alebo musí vyžiadanie urobiť prostredníctvom povinnej osoby?

Oprávnená osoba je podľa § 20 ods. 2 písm. a) zákona č. 357/2015 Z. z. oprávnená vyžadovať a odoberať od povinnej osoby alebo tretej osoby v určenej lehote originály alebo úradne osvedčené kópie dokladov, písomností, záznamy dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky, ich výpisov, výstupov, vyjadrenia, informácie, dokumenty a iné podklady súvisiace s vládnym auditom a vyhotovovať si ich kópie a nakladať s nimi. Nie je teda potrebné, aby sa vyžiadanie robilo prostredníctvom povinnej osoby.

II. ŠPECIFIKÁ - MEDZINÁRODNÉ ZDROJE

1. ZFK: Je v rámci ZFK možné použiť výrok „vo finančnej kontrole nie je možné pokračovať“ v prípade zastavenia plynutia lehoty na vykonanie ZFK z dôvodu zaslania výzvy žiadateľovi na doplnenie v rámci overovania žiadosti o poskytnutie NFP zo strany RO?

Vyjadrenie podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. je možné použiť len vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti a nie vo vzťahu k finančnej kontrole ako takej. Použitie vyjadrenia „vo finančnej kontrole nie je možné pokračovať“ teda nie je v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. V prípade, ak má orgán verejnej správy interne nastavené lehoty na vykonanie ZFK, je potrebné, aby osoby vykonávajúce ZFK v prípade zastavenia lehoty na výkon ZFK uviedli vo vzťahu k overovanej finančnej operácii alebo jej časti vyjadrenie „vo finančnej operácii nie je možné pokračovať“, resp. „finančnú operáciu nie je možné vykonať“. Následne, po doplnení potrebných dokladov, podkladov alebo informácií od žiadateľa, sa vykoná nová ZFK, pričom po overení súladu so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. sa uvedie vyjadrenie „vo finančnej operácii je možné pokračovať“, resp. „finančnú operáciu je možné vykonať“.

2. ZFK: Aký typ finančnej kontroly a kedy je RO povinný vykonať vo vzťahu k verejnému obstarávaniu, ak je možné vykonať kontrolu prevádzkových a koncesných zmlúv až po ukončení realizácie projektu, t. j. až v období jeho udržateľnosti? V prípade, že je potrebné vykonať aj ZFK, aké vyjadrenie podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. majú uvádzať osoby vykonávajúce ZFK?

Pre určenie správneho typu finančnej kontroly je podstatné o. i. aj to, v akej fáze sa nachádza projekt, v rámci ktorého majú byť overené jednotlivé finančné operácie, resp. ich časti. Vo fáze implementácie projektu je orgán verejnej správy povinný vykonať AFK, a to v nadväznosti na predkladané žiadosti o platbu. V prípade, ak overenie verejného obstarávania je možné vykonať už vo fáze implementácie projektu, orgán verejnej správy je povinný toto overenie vykonať v rámci AFK. Vykonaním AFK nie je dotknutá povinnosť orgánu verejnej správy vykonať ZFK podľa § 7 zákona č. 357/2015 Z. z., a zároveň možnosť orgánu verejnej správy vykonať FKnM podľa § 9 zákona č. 357/2015 Z. z. Vo fáze po ukončení realizácie projektu, ak je potrebné overiť verejný obstarávanie ako podmienku poskytnutia NFP, t. j. ako skutočnosť podmieňujúcu oprávnenosť poskytnutých verejných financií, môže orgán verejnej správy vykonať overenie prostredníctvom AFK alebo FKnM. V prípade, že sa rozhodne orgán verejnej správy vykonať AFK, táto môže začať v tejto fáze len na základe prvého úkonu povinnej osoby voči oprávnenej osobe (pokiaľ nejde o opätovnú AFK). V prípade, ak nedôjde k prvému úkonu povinnej osoby voči oprávnenej osobe, orgán verejnej správy nemôže vykonať AFK, a preto je potrebné, aby v takomto prípade vykonal FKnM. Uvedeným taktiež nie je dotknutá povinnosť orgánu verejnej správy vykonať aj ZFK podľa § 7 zákona č. 357/2015 Z. z.

Čo sa týka relevantného vyjadrenia podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. v prípade, že ide o finančnú operáciu alebo jej časť, ktorá sa už vykonala, a teda nie je možné hovoriť o možnosti jej pokračovania alebo vykonania, uvedie sa:

- pozitívna alternatíva vyjadrenia „poskytnuté plnenie treba vymáhať“ (v prípade, ak boli identifikované nedostatky) alebo

- negatívna alternatíva vyjadrenia „poskytnuté plnenie nie je potrebné vymáhať“ (v prípade, ak neboli identifikované nedostatky).

3. ZFK: Je potrebné vykonávať ZFK vo vzťahu k súhrnnej žiadosti o platbu? Ak áno, kto je povinný vykonávať ZFK - finančný manažér, finančný overovateľ a príslušný riaditeľ?

Vzhľadom na skutočnosť, že na základe súhrnnej žiadosti o platbu dochádza k poskytnutiu verejných financií (časť finančnej operácie), je potrebné vo vzťahu k nej vykonať ZFK. Čo sa týka osôb, ktoré majú vykonať ZFK, podľa § 7 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z., ZFK vykonáva štatutárny orgán orgánu verejnej správy alebo ním určený vedúci zamestnanec orgánu verejnej správy a zamestnanec zodpovedný za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa povahy finančnej operácie alebo jej časti podľa rozhodnutia štatutárneho orgánu orgánu verejnej správy. Z uvedeného vyplýva, že výkon ZFK musí byť zabezpečený vždy minimálne dvomi osobami, pričom zákon č. 357/2015 Z. z. ich zaradenie bližšie nedefinuje. Vo väčších organizáciách podľa povahy finančnej operácie môžu byť do procesu „schvaľovania“ finančnej operácie alebo jej časti ZFK zapojené viaceré osoby.

4. ZFK: Je potrebné, aby vyjadrenie podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. bolo samostatne uvedené pri projektovom manažérovi a samostatne pri jeho priamom nadriadenom?

Zákon č. 357/2015 Z. z. vyžaduje, aby osoby vykonávajúce ZFK potvrdili súlad finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou uvedením náležitostí podľa § 7 ods. 3 (t. j. meno, priezvisko a podpis, dátum vykonania ZFK a jedno zo zákonných vyjadrení). Na základe uvedeného je teda potrebné, aby každá osoba vykonávajúca ZFK uviedla všetky obligatórne náležitosti podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. aj príslušné vyjadrenie, sama za seba. Podľa uvedeného teda nepostačuje jedno spoločné vyjadrenie za všetky osoby vykonávajúce ZFK.

5. ZFK: RO musí v krátkom časovom období vybaviť niekoľko stoviek žiadostí o NFP s obcami a podpísať zmluvy o NFP. Je v takomto prípade potrebné ku každej zmluve o NFP vykonať ZFK? Ak áno, nie je možné ZFK vykonať hromadne za nejaký konkrétny úsek?

Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva o NFP predstavuje podľa zákona č. 357/2015 Z. z. finančnú operáciu, konkrétne právny úkon, RO je povinný vykonať ZFK vo vzťahu ku každej zmluve o NFP. V prípade veľkého množstva zmlúv o NFP v určitom období, možno vykonanie ZFK potvrdiť na súhrnom doklade, napr. súhrnný krycí list. ZFK je však potrebné vykonať vždy pred podpisom zmluvy o NFP, aby RO o. i. najmä nevstupoval do záväzkov, na ktorých plnenie neskôr nebude mať dostatok finančných prostriedkov.

6. ZFK: Je občianske združenie, ktoré má schválený štatút miestnej akčnej skupiny (MAS), povinné vykonávať ZFK?

ZFK je podľa § 7 zákona č. 357/2015 Z. z. povinný vykonávať každý orgán verejnej správy, pričom týmto sa podľa § 2 písm. f) zákona č. 357/2015 Z. z. rozumie subjekt verejnej správy podľa osobitného predpisu a právnická osoba, prostredníctvom ktorej sa poskytujú verejné financie. V prvom rade je preto potrebné skúmať, či dané občianske združenie napĺňa definíciu orgánu verejnej správy podľa zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. overiť, či ide o subjekt verejnej správy podľa osobitného predpisu, resp. o právnickú osobu prostredníctvom, ktorej sa poskytujú verejné financie, pričom v tomto druhom prípade je potrebné rozlišovať situáciu kedy:

- právnická osoba je síce zapojená do procesu poskytovania verejných financií (napr. právnická osoba je na základe zmluvy poverená výkonom určitých činností súvisiacich s administratívnym spracovaním projektov, resp. zabezpečením procesu výberu projektov/prijímateľov, vyhlasovaním výziev), avšak ako taká neposkytuje verejné financie prijímateľom, resp. iným subjektom, t. j. nie je právnickou osobou, prostredníctvom ktorej sa verejné financie poskytujú, keďže tie sú poskytované iným subjektom, napr. RO. V takomto prípade právnická osoba nenapĺňa definíciu orgánu verejnej správy, a teda jej ani neplynú práva a povinnosti zo zákona č. 357/2015 Z. z.;
- právnická osoba je zapojená do procesu poskytovania verejných financií, a to nielen administratívne, ale aj tým, že skutočne poskytuje verejné financie prijímateľom, resp. iným subjektom, t. j. je právnickou osobou, prostredníctvom ktorej sa poskytujú verejné financie. V takomto prípade právnická osoba napĺňa definíciu orgánu verejnej správy, a teda jej plynú práva a povinnosti zo zákona č. 357/2015 Z. z., vrátane povinnosti vykonať ZFK. ZFK je v takomto prípade potrebné vykonávať vo vzťahu k finančným operáciám, ktoré sa týkajú verejných financií poskytovaným prostredníctvom právnickej osoby. Táto povinnosť vznikne momentom, kedy právnická osoba nadobudne postavenie/status orgánu verejnej správy podľa § 2 písm. f) zákona č. 357/2015 Z. z. (napr. momentom nadobudnutia účinnosti zmluvy, ktorou je právnická osoba určená ako právnická osoba, prostredníctvom ktorej sa poskytujú verejné financie). Povinnosť vykonávať ZFK podľa § 7 zákona č. 357/2015 Z. z. takáto právnická osoba nemá voči finančným operáciám, ktoré nesúvisia s verejnými financiami poskytovanými jej prostredníctvom, t. j. napr. voči úkonom týkajúcim sa prevádzkovej/bežnej činnosti danej právnickej osoby.

7. AFK: Je možné, v prípade opätovného nepredloženia kompletnej dokumentácie k AFK postupov podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to ani po dodatočnej žiadosti RO o doplnenie tejto dokumentácie, skončiť AFK s tým, že vo finančnej operácii nie je možné pokračovať?

Je nevyhnutné rozlišovať medzi výsledkom a záverom vyplývajúcim z AFK a výsledkom a záverom vyplývajúcim zo ZFK. AFK nie je možné ukončiť výrokom o tom, či je/nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, je/nie je možné vo finančnej operácii alebo jej časti pokračovať alebo či poskytnuté plnenie je/nie je potrebné vymáhať, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala. Uvedené výroky sú záverom, resp. vyjadrením v rámci ZFK podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. Nakoľko ZFK sa vykonáva „do vnútra“ orgánu verejnej správy, závery z vykonanej ZFK nie sú určené pre povinnú osobu, v ktorej sa vykonáva

AFK. Naopak AFK predstavuje kontrolu voči povinnej osobe. Výsledkom AFK je správa/čiastková správa, ktorej vypracovaniu v prípade identifikovania nedostatkov predchádza vypracovanie návrhu správy/čiastkovej správy, prípadne, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, je výsledkom AFK záznam.

- 8. AFK: Je možné, v prípade opätovného nepredloženia kompletnej dokumentácie k AFK postupov podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to ani po dodatočnej žiadosti RO o doplnenie tejto dokumentácie, zastaviť AFK vyhotovením záznamu?**

AFK je možné skončiť aj iným spôsobom ako zaslaním správy/čiastkovej správy, a to vyhotovením záznamu v prípade zastavenia AFK z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Za dôvody hodné osobitného zreteľa sa na účely § 22 ods. 6 zákona č. 357/2015 Z. z. považujú prípady, kedy pokračovanie AFK neplní svoj účel a je potrebné skončiť AFK inak ako zaslaním správy. Tieto dôvody je nevyhnutné posudzovať individuálne a v nadväznosti na všetky známe skutkové a iné okolnosti danej AFK. Medzi dôvody hodné osobitného zreteľa sa zaraďujú prípady, kedy z logických a objektívnych dôvodov zanikol dôvod pre výkon AFK, napr. zánik povinnej osoby alebo späťvzatie dokumentácie povinnou osobou (pokiaľ to nastavené pravidlá umožňujú). Nejedná sa teda o prípady, ak povinná osoba neposkytne potrebnú súčinnosť oprávnenej osobe pri výkone AFK, alebo ak povinná osoba marí alebo sťažuje oprávnenej osobe výkon a riadny priebeh AFK, napr. ak povinná osoba odmietne predložiť dokumentáciu v nadväznosti na žiadosť oprávnenej osoby, alebo ak povinná osoba neumožní oprávnenej osobe vstup do objektu pre účely výkonu finančnej kontroly.

III. ŠPECIFIKÁ – VNÚTORNÝ AUDIT

- 1. Môžu zamestnanci útvaru vnútorného auditu vykonať personálny audit?**

Vnútorný audit predstavuje nástroj správcu kapitoly štátneho rozpočtu, ktorý má nezávislým overovaním napomáhať štatutárnemu orgánu správcu kapitoly štátneho rozpočtu pri identifikovaní príležitostí na zdokonaľovanie riadiacich a kontrolných procesov a na rozvíjanie finančného riadenia. Ak zameranie vnútorného auditu smeruje k zdokonaľovaniu riadiacich a kontrolných procesov správcu kapitoly štátneho rozpočtu, a zároveň reflektuje ciele uvedené v § 10 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z., prípadne aj ďalšie ciele, takýto vnútorný audit možno považovať za vnútorný audit vykonaný v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z.

- 2. Vnútorný audit možno vykonať podľa § 16 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z. na základe písomného poverenia vydaného štatutárnym orgánom správcu kapitoly štátneho rozpočtu. Je možné podpísaním štatutárneho orgánu nahradiť schválením príslušného poverenia v elektronickom registračnom systéme, v ktorom sa dané poverenie zhotovuje, resp. v ktorom sa takéto poverenie generuje?**

Ak proces prípravy, vyhotovenia a schvaľovania dokumentov orgán verejnej správy zabezpečuje elektronickým spôsobom, prostredníctvom elektronického registračného systému, orgán verejnej správy je oprávnený fyzický (listinný) podpis príslušnej osoby nahradiť relevantnou elektronickou formou. Podmienkou však je, aby orgán verejnej správy mal na takýto elektronický proces vytvorené dostatočné materiálne-technické podmienky a niesol zodpovednosť za autenticitu, nespornosť, integritu a nepopierateľnosť elektronicky vyhotovených a schválených dokumentov. Ďalšou podmienkou je, že aj elektronicky vydané dokumenty, musia spĺňať všetky náležitosti podľa zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. napr. poverenie na vykonanie vnútorného auditu musí mať písomnú formu a musí byť vydané štatutárnym orgánom správcu kapitoly štátneho rozpočtu. Ak sú tieto podmienky naplnené, duplicitné vyhotovenie poverenia na vykonanie vnútorného auditu v listinnej podobe sa nevyžaduje.

- 3. Je vnútorný audit vykonávaný v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z., ak je vykonávaný vnútorným auditorom, ktorý je zamestnancom útvaru vnútorného auditu a zamestnancom iného organizačného útvaru na základe písomného určenia štatutárnym orgánom správcu kapitoly štátneho rozpočtu?**

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z. je správca kapitoly štátneho rozpočtu povinný zabezpečiť vykonávanie vnútorného auditu minimálne dvoma svojimi zamestnancami. Vymedzenie zamestnancov, ktorí sú oprávnení vykonávať vnútorný audit vyplýva z § 16 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z., ktorý ustanovuje, že vnútorný audit je oprávnený vykonávať vnútorný auditor správcu kapitoly štátneho rozpočtu a zamestnanec správcu kapitoly štátneho rozpočtu, pričom vnútorný audit možno vykonávať len pod vedením vnútorného audítora. Zákon č. 357/2015 Z. z. neurčuje pre správcu kapitoly štátneho rozpočtu povinnosť, aby zamestnanec správcu kapitoly štátneho rozpočtu, prostredníctvom ktorého zabezpečuje vykonávanie vnútorného auditu, bol organizačne začlenený do útvaru vnútorného auditu, avšak takýto postup možno odporúčať. Zároveň je potrebné dodržať ustanovenie § 10 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z., ktorý určuje, že zamestnanca vykonávajúceho vnútorný audit nemožno poverovať činnosťami, ktoré nesúvisia s vykonávaním auditu alebo sú v rozpore s jeho nezávislosťou a je potrebné vylúčiť akékoľvek zásahy smerujúce k ovplyvňovaniu zamestnancov vykonávajúcich vnútorný audit.

IV. ŠPECIFIKÁ – OBCE, MESTÁ, VÚC A HLAVNÍ KONTROLÓRI

- 1. Je na úrovni obce oprávnený vykonávať FK nM (t. j. činnosť podľa § 9 zákona č. 357/2015 Z. z.) hlavný kontrolór obce alebo osobitný organizačný útvar obce (označený napr. ako odbor kontroly a auditu), ktorému je táto úloha určená organizačným poriadkom?**

Kontrolná činnosť ako jedna z úloh hlavného kontrolóra obce je hlavnému kontrolórovi obce zverená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Uvedený zákon v § 18e a súčasne v § 18 ods. 1 posledná veta vymedzuje, ktorými pravidlami kontrolnej činnosti je hlavný kontrolór obce povinný riadiť sa pri výkone kontrolnej činnosti, a to odkazom na základné pravidlá finančnej kontroly a auditu upravené v § 20 až § 27 zákona č. 357/2015 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že hlavný kontrolór obce sa pri svojej kontrolnej činnosti, vykonávanej na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, iba procesne riadi základnými pravidlami finančnej kontroly a auditu podľa zákona č. 357/2015 Z. z. Zároveň § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov určuje, že ďalšie podrobnosti

o pravidlách kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce môže ustanoviť obec uznesením. Vzhľadom na uvedené, hlavný kontrolór obce, pri vykonávaní svojej kontrolnej činnosti, nevykonáva finančnú kontrolu podľa zákona č. 357/2015 Z. z. (t. j. ZFK, AFK, FKnM) a ani audit podľa § 10 zákona č. 357/2015 Z. z. (t. j. vnútorný audit, vládny audit).

Obec ako orgán verejnej správy je podľa zákona č. 357/2015 Z. z.:

- povinná vykonávať ZFK (§ 7 uvedeného zákona),
- povinná vykonávať AFK v prípadoch stanovených zákonom (§ 8 uvedeného zákona) a
- oprávnená vykonávať FKnM (§ 9 uvedeného zákona).

Zákon č. 357/2015 Z. z. neupravuje, ktorý konkrétny organizačný útvar daného orgánu verejnej správy je povinný, resp. oprávnený k výkonu a realizácii vyššie uvedených druhov finančnej kontroly. Uvedené je v kompetencii a na rozhodnutí príslušného orgánu verejnej správy, pri rešpektovaní zákonných podmienok stanovených pre jednotlivé druhy finančnej kontroly v relevantných ustanoveniach zákona č. 357/2015 Z. z. V prípade FKnM predovšetkým v § 9 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z., ktorý stanovuje, že FKnM vykonávajú aspoň dvaja zamestnanci orgánu verejnej správy, a to na základe písomného poverenia vydaného štatutárnym orgánom alebo ním písomne splnomocneným vedúcim zamestnancom.

2. Je na úrovni obce oprávnený vykonávať interný audit hlavný kontrolór obce alebo osobitný organizačný útvar obce (označený napr. ako odbor kontroly a auditu), ktorému je táto úloha určená organizačným poriadkom?

V spojení s vyššie uvedeným zdôvodnením k otázke č. 1 v časti IV. uvádzame, že hlavný kontrolór obce vykonáva kontrolnú činnosť na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a nie na základe zákona č. 357/2015 Z. z.

Zákon č. 357/2015 Z. z. nevymedzuje inštitút „interného auditu“. Uvedený zákon obsahuje vymedzenie vnútorného auditu (§ 16) a vládneho auditu (§ 19). Vnútorný audit podľa zákona č. 357/2015 Z. z. je povinný zabezpečiť správca kapitoly štátneho rozpočtu (viď § 9 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), a to minimálne dvomi svojimi zamestnancami, pričom vnútorný audit možno vykonávať len pod vedením vnútorného audítora vymenovaného podľa zákona č. 357/2015 Z. z. a na základe písomného poverenia na vykonanie vnútorného auditu vydaného štatutárnym orgánom správcu kapitoly štátneho rozpočtu. Zároveň podľa § 10 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. platí, že zamestnanca vykonávajúceho vnútorný audit nemožno poverovať činnosťami, ktoré nesúvisia s vykonávaním vnútorného auditu alebo sú v rozpore s jeho nezávislosťou a je potrebné vylúčiť akékoľvek zásahy smerujúce k ovplyvňovaniu zamestnancov vykonávajúcich vnútorný audit. Nie je však v rozpore so zákonom č. 357/2015 Z. z., ak obec nad obligatórny zákonný rámec určí niektorému zo svojich organizačných útvarov pôsobnosť spočívajúcu vo výkone činností a úloh majúcich charakter vnútorného auditu, ktoré budú procesne vykonávané podľa relevantných ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. Nepôjde však o vnútorný audit podľa § 16 zákona č. 357/2015 Z. z. (t. j. vnútorný audit tak ako ho vymedzuje zákon č. 357/2015 Z. z.), keďže jeho zabezpečenie je zverené výlučne správcovi kapitoly štátneho rozpočtu a viažu sa k nemu osobitné pravidlá.

3. Môže starosta obce pri vykonávaní ZFK zastúpiť v čase jeho neprítomnosti zamestnanec obce, ktorý nie je vedúcim zamestnancom, z dôvodu, že obec nedisponuje žiadnymi vedúcimi zamestnancami?

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z. vykonáva ZFK štatutárny orgán orgánu verejnej správy alebo ním určený vedúci zamestnanec orgánu verejnej správy a zamestnanec zodpovedný za relevantnú oblasť. V prípade, že obec nedisponuje žiadnymi vedúcimi zamestnancami, starosta obce môže v čase jeho neprítomnosti pri vykonávaní ZFK zastúpiť aj iný zamestnanec obce, ak zastúpenie starostu obce umožňuje osobitný predpis, napr. zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Zastupovanie štatutárneho orgánu orgánu verejnej správy pri vykonávaní ZFK je teda možné, ak zastupovanie ako také (t. j. vo všeobecnosti) umožňuje osobitný predpis. Zastúpenie starostu obce však nie je možné v prípade, ak ide o výnimku podľa zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. v prípadoch malých obcí, ktoré nevedia zabezpečiť vykonávanie ZFK svojimi zamestnancami, a preto ZFK vykonáva starosta a aspoň jedna iná fyzická osoba, ktorú schvaľuje obecné zastupiteľstvo uznesením. V takomto špecifickom prípade je nevyhnutné, aby jedna z osôb, ktoré vykonávajú ZFK, bol práve starosta obce. Za účelom predídania neskorších problémov, resp. pochybností o oprávnení zastupovania sa odporúča, aby si orgán verejnej správy dostatočným spôsobom interne nastavil spôsob zastupovania štatutárneho orgánu, resp. relevantných zamestnancov o. i. aj pri vykonávaní ZFK.

4. Je obec povinná vykonávať AFK podľa § 8 zákona č. 315/2015 Z. z. v súkromnej základnej umeleckej škole (resp. v súkromnom školskom zariadení), ktorá je zriadená na území obce a ktorej obec poskytuje dotáciu na prevádzku a mzdy na žiaka školského zariadenia podľa platného všeobecne záväzného nariadenia?

AFK je podľa § 8 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z. orgán verejnej správy povinný vykonať, ak poskytne alebo poskytol verejné financie inej právnickej osobe alebo fyzickej osobe alebo ak sa verejné financie poskytujú v súlade s osobitným predpisom (finančné prostriedky určené na cieľ Európska územná spolupráca). AFK sa vykonáva od momentu vzniku právneho nároku na poskytnutie verejných financií, t. j. napr. od uzatvorenia zmluvy alebo vydania rozhodnutia o pridelení verejných financií, až po ich vyplatenie a splnenie všetkých podmienok, na základe ktorých sa verejné financie poskytli. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z., AFK začína vykonaním prvého úkonu povinnej osoby voči oprávnenej osobe. Prvým úkonom povinnej osoby voči oprávnenej osobe môže byť napr. predloženie žiadosti o platbu alebo predloženie zúčtovania pri poskytnutí dotácie alebo iných príspevkov. Dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka súkromnej základnej umeleckej školy (súkromného školského zariadenia) poskytuje obec na základe žiadosti zriaďovateľa súkromnej základnej umeleckej školy (súkromného školského zariadenia) na základe platného všeobecne záväzného nariadenia obce podľa § 6 ods. 12 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na uvedené je obec, ako orgán verejnej správy, povinná vykonávať AFK podľa § 8 zákona č. 357/2015 Z. z., pričom AFK sa začne vykonaním prvého úkonu povinnej osoby, t. j. zriaďovateľa súkromnej základnej umeleckej školy (súkromného školského zariadenia), voči oprávnenej osobe, t. j. obci. Z uvedeného vyplýva, že ak je zriaďovateľ súkromnej základnej umeleckej školy (súkromného školského zariadenia) povinný zúčtovať obci poskytnutú dotáciu na mzdy a prevádzku súkromnej základnej umeleckej školy (súkromného školského zariadenia), AFK vykonávaná povinne obcou podľa § 8 zákona č. 357/2015 Z. z. začne predložením dokladov požadovaných k zúčtovaniu poskytnutých verejných financií.

Ak obec poskytuje dotácie na mzdy a prevádzku orgánu verejnej správy, t. j. napr. materskej škole, základnej umeleckej škole, jazykovej škole a školskému zariadeniu v zriaďovateľskej pôsobnosti obce alebo vo vecnej pôsobnosti obce z „vlastných“ verejných financií (originálne kompetencie obce), v tomto prípade je možné uplatniť výnimku podľa § 8 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. AFK nevykonať.

ZOZNAM SKRATIEK

AFK:	administratívna finančná kontrola
FKnM:	finančná kontrola na mieste
NFP:	nenávratný finančný príspevok
RO:	riadiaci orgán
VÚC:	vyšší územný celok
ZFK:	základná finančná kontrola
Zákon č. 357/2015 Z. z.:	zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov